

CHỦ ĐỀ:

**VĂN HỌC PHỤC HƯNG
Ở CHÂU ÂU THẾ KỈ
XV – XVI**

Gồm các thành viên

Minh Thư	Khánh Vy
Hồng Phi	Vân Anh
Tiểu Phụng	Thành Huy
Thái Ngọc	Mỹ Duyên
Hồng Ngọc	Hồng Hoa

I

SƠ LƯỢC VỀ THỜI KÌ PHỤC HƯNG

Thời kì phục hưng ở Châu Âu, diễn ra từ thế kỉ XV đến XVI. Khi nói đến thời kì này, người ta luôn nói đến một thời đại phát triển rực rỡ của cả khoa học lẫn nghệ thuật, mở ra nền văn minh mới trong lúc đang suy tàn của lịch sử châu Âu trung cổ. Vậy tại sao thời kỳ Phục Hưng luôn được coi là một dấu mốc quan trọng trong lịch sử thế giới nói chung.

Đôi nét về bối cảnh lịch sử mở đầu thời kì phục hưng

Phục Hưng, hay còn gọi là Renaissance – có nghĩa là “Sự tái sinh”. “Sự tái sinh” của các triết học Hy Lạp cổ, của chủ nghĩa nhân văn. Trong đó lấy con người làm trung tâm của vũ trụ, là chuẩn mực của vẻ đẹp.

Thời kỳ Phục Hưng diễn ra từ thế kỉ XIV-XVI, rõ rệt nhất ở thành phố Florence, nước Ý, sau đó lan rộng ra khắp các nước châu Âu. Thời kì Phục Hưng tiếp nối thời kỳ Trung Cổ tại Châu Âu.

Vào thời kì Trung Cổ, cả Châu Âu chìm vào giai đoạn đen tối với dịch bệnh, hỗn loạn xã hội, sự suy đồi về văn hoá sự độc tài thống trị của tôn giáo và các chính chủ phong kiến. Đồng thời các tài liệu và triết lý cổ đại của Hy Lạp đã bị thất truyền hoặc mang đi mất. Bởi những nền văn hoá phía Trung Á.

Chính sự sụp đổ của Constantinople – kinh đô của đế quốc La Mã, một trong những cái nôi của nền văn minh nhân loại.

Nên vào năm 1453 đã khiến các học giả phía đông di tản qua Ý. Mang theo các tài liệu triết học Hy Lạp và La Mã cổ. Sự tiếp cận trở lại với các tài liệu này tại châu Âu đã làm "sống lại" các giá trị triết học cổ đại với sự nhấn mạnh vào ý niệm "nhân văn", chủ nghĩa cá nhân, và sự đề cao vẻ đẹp con người. Đây chính là giá trị cốt lõi gắn liền với tên gọi Renaissancei - Sự tái sinh. Cũng từ đây mở ra thời kì đầu của văn hóa Phục Hưng.

Một số nhân vật nổi tiếng và tiêu biểu trong thời kì Phục Hưng:

- Nhà triết học Marsilio Ficino
- Nhà thơ Dante Alighieri
- Nhà khoa học Galileo Galilei
- Chính trị gia Lorenzo de' Medici

Đặc biệt ở ngay trên đất nước Ý là sự xuất hiện của hai thiên tài Leonardo Da Vinci và Michealengelo với những tác phẩm có giá trị nghệ thuật cao.

Leonardo Da Vinci

Michealengelo

Đặc trưng nghệ thuật của thời phục hưng trước hết được thể hiện rõ nét ở những tác phẩm nghệ thuật.

Bức tranh *Primavera* - có nghĩa là *Mùa Xuân* của Botticelli. Biểu đạt vẻ đẹp của con người trong một khu vườn thần tiên với nhiều yếu tố thần thoại Hy Lạp.

Chính giữa bức tranh là Thần vệ nữ Venus, vị thần của tình yêu và sự phồn thực.

Phía bên phải của Venus là ba nữ thần Charites đại diện cho sự quyến rũ, sáng tạo và sắc đẹp.

Một bức tranh quá nổi tiếng mà ai cũng biết, *Mona Lisa* của **Leonardo da Vinci** thể hiện những đường nét cong mềm mại, giống thật trên các đường nét khuôn mặt của chủ thể và thể hiện phối cảnh xa - gần giữa chủ thể và hậu cảnh, điều chưa từng xuất hiện ở các tác phẩm thời kì Trung Cổ.

Vẻ đẹp của con người đã chiếm phần lớn trong các tác phẩm nghệ thuật thời Phục Hưng. Vậy nền văn học châu Âu đã phát triển như thế nào dưới sự nở rộ của thời kì này.

**Bức tranh
Mona Lisa
của tác giả
Leonardo
da Vinci**

II

VĂN HỌC THỜI KÌ PHỤC HUNG VÀ NHỮNG TÁC PHẨM TIÊU BIỂU

Văn học Phục hưng được sinh ra giữa thế kỷ mười bốn và mười lăm, sau sự suy tàn của thời Trung cổ và các khâu thần của nó, và là kết quả của sự thay đổi tâm lý dẫn đến sự khám phá ra nước Mỹ.

Văn học bắt đầu phát triển vào thời điểm đó có thể được coi là khúc dạo đầu của tiểu thuyết.

Các nhà văn thời Phục hưng cố gắng thể hiện vẻ đẹp của các hình thức mới và khác nhau. Cuối cùng, họ tìm thấy các định dạng tiểu thuyết, chẳng hạn như sonnet, thơ trữ tình, khổ thơ, văn xuôi và tiểu luận. Những tác giả này đã tìm cách thay đổi thực tế với nghệ thuật của họ.

Tình yêu, thiên nhiên, tình dục và thần thoại trở thành chủ đề định kỳ của văn học Phục hưng.

Văn học và thơ ca thời Phục hưng đã nhận được một ảnh hưởng mạnh mẽ từ không khí tiến bộ thổi vào các lĩnh vực khoa học và triết học. Đó là một phong trào nổi lên ở Ý, sau đó lan sang Anh và phần còn lại của châu Âu.

Nó được đặc trưng bởi sự hiện diện mạnh mẽ của các ý tưởng nhân văn và những người liên quan đến quyền mà các vị thần ban cho các vị vua để cai trị các dân tộc.

.

.

.

Tâm lý của người dân thời đó có xu hướng tò mò. Mọi người quan tâm đến nghiên cứu và khoa học.

Trong bối cảnh tư tưởng thời bấy giờ, việc tìm kiếm những thú vui của các giác quan và một ý thức phê phán và lý trí của thực tế đã thắng thế.

Sau đó, nhiều nhà văn chỉ phản ánh tinh thần tò mò đang thịnh hành trên toàn thế giới.

Ngoài ra, sự xuất hiện của báo in cho phép tăng mức độ biết chữ của người dân, những gì đã được dịch trong nhiều độc giả hơn và nhu cầu lớn hơn của văn học.

.

.

Một từ có thể tóm tắt Phục hưng trên thế giới có thể là thuyết nhân học. Con người là thước đo và trung tâm của vạn vật. Chủ nghĩa vô thần thống trị trong thời trung cổ đã được khắc phục.

Về môi trường chính trị, nhân vật nhà nước thành phố nổi lên như trục trung tâm của các cường quốc.

Sau đó, một phong trào đã ảnh hưởng đến nghệ thuật, khoa học và chính trị.

1/Những tác phẩm tiêu biểu

FUtopia của Tomas Mora

Tiểu luận Miguel de Montaigne

Hoàng tử của Nicholas Machiavelli

2/Những tác giả tiêu biểu

Ludovico Ariosto (1474 - 1533) là một nhà thơ người Italia vào thế kỉ 16, bài thơ được biết đến nhiều nhất của ông là Orlando furioso (1516).

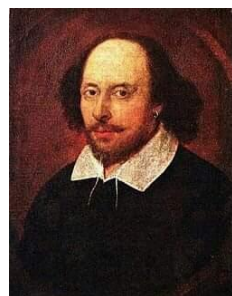
Torquato Tasso (1544 - 1595). Sở trường của ông là: thơ, kịch, bài thơ được biết đến nhiều nhất của ông là La Gerusalemme liberata

Edmund Spenser (1552-1599) là nhà thơ người Anh tác giả của Nữ hoàng Tiên (The Faerie Queene) nổi tiếng và các thiên sử thi khác, cùng với William Shakespeare và

John Milton, được coi là một trong những nhà thơ Anh lớn nhất.

William Shakespeare (1564-1616) là một nhà văn và nhà viết kịch Anh, được coi là nhà văn vĩ đại nhất của Anh và là nhà viết kịch đi trước thời đại. Những tác phẩm của ông, bao gồm cả những tác phẩm đồng tác giả, bao gồm 39 vở kịch, 154 bản sonnet, hai bản thơ tường thuật dài, và vài bài thơ ngắn. Những vở kịch của ông đã được dịch ra thành rất nhiều ngôn ngữ lớn và được trình diễn nhiều hơn bất kỳ nhà viết kịch nào.

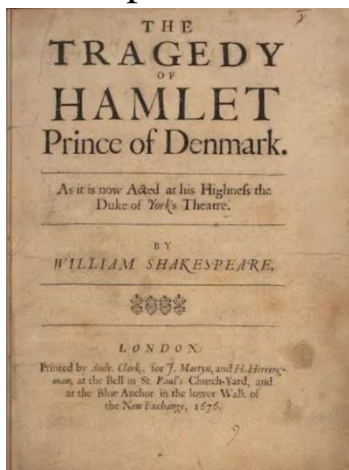
Vậy văn học thời kì phục hưng có gì nổi bật so với văn học trung cổ Châu Âu?

Thời kỳ trung cổ Châu Âu bắt đầu từ sự sụp đổ của Đế quốc Tây La Mã vào thế kỉ V và kéo dài đến cuối thế kỉ XV. Do có nhiều biến đổi quan trọng trong xã hội và cấu trúc chính trị nên nền văn học trung cổ Châu Âu là một nền văn học mang hơi hướng hào hiệp. Quan điểm đạo đức này nhấn mạnh sự trung thành với Chúa, đức hạnh của người phụ nữ và cách xử sự lịch thiệp.

Tuy nhiên, rất khó để tìm ra nguồn gốc của các tác giả nhất định, do văn học thời đó thiếu một phong trào nhất định, chủ yếu là văn học truyền miệng.

Nói về thời kì Phục hưng Châu Âu, có vô số tác phẩm sáng giá. Hôm nay nhóm mình sẽ giới thiệu đến các bạn một tác phẩm kinh điển: "Bị kịch của Hamlet-

hoàng tử Đan Mạch"- William Shakespeare . Mình sẽ tóm tắt tác phẩm như sau:

Hamlet, hoàng tử Đan Mạch đang du học nước ngoài, được tin cha chết vội trở về triều đình. Chú ruột là Claudius lên ngôi vua, sau đám tang chưa đầy tháng mẹ chàng, Gertrude vội vàng tái giá với gã em chồng. Hồn ma vua cha hiện về kể cho chàng nghe

sự thật về cái chết của mình – kẻ thủ phạm chính là Claudius, giết vua và chiếm ngai vàng. Hồn ma đòi Hamlet phải trả thù. Từ đó lòng chàng đầy căm phẫn, ghê tởm và chán ghét cuộc đời nhưng chàng cố gắng làm tròn bổn phận người con trai.

Hamlet giả điên để che mắt kẻ thù và bắt đầu điều tra xác minh lại lời báo mộng của vua cha. Tình hình căng thẳng hơn sau khi chàng cho một gánh hát diễn vở " Vụ mưu sát Gondago " do chàng soạn và đạo diễn, nội dung vở kịch tương tự vụ mưu sát của Claudius giết cha chàng, nhằm dò xét thái độ phản ứng tâm lí của kẻ thù. Xem đến cảnh đôi gian phu dâm phụ ám hại nhà vua, tên Claudius hoảng sợ, tâm thần rối loạn, bỏ chạy về phòng riêng và quỳ cầu nguyện trước tượng Chúa. Hamlet xách gươm đi theo, thời cơ hành động đã đến nhưng chàng lại

ngừng tay vì thấy hắn đã cầu nguyện xong . Nếu giết y lúc này linh hồn y đã rửa sạch tội mà lên thiên đàng. Xử tội y lúc này thì không thể gọi là trả thù thích đáng . Vậy là chàng tự nhủ hãy chờ khi hắn đang ở trên chiếc giường tội lỗi hãy hành động cũng chưa muộn . . .

Qua cơn hoảng loạn, Claudius khẩn trương hành động. Hắn và tên cận thần Polonius bố trí cho tiểu thư Ophelia, hoàng hậu lần lượt gặp gỡ Hamlet để chúng theo rình dò xét chàng. Với Ophelia là người yêu của mình, chàng cố gắng giả điên chót lọt, nhưng khi gặp mẹ thì Hamlet không kìm được nổi giận hờn, nổi nóng bộc lộ tâm trạng thật của mình. Mẹ chàng hoảng hốt tưởng chàng nổi cơn điên vội kêu cứu. Thấy tám màn trong phòng hoàng hậu lay động, Hamlet nghĩ đó là tên vua Claudius nên rút kiếm đâm xuyên qua. Nhưng tiếc thay đó lại là lão Pololius – cha người yêu của chàng. Claudius không dám công khai xử tội chàng ở trong nước, phần vì sợ dư luận nhân dân phản đối phần vì khó xử với hoàng hậu. Y bàn với hoàng hậu cử Hamlet sang nước Anh đòi nợ rồi sai hai tên cận thần vốn là bạn thân của Hamlet đi áp giải .

Trên đường đi, Hamlet xem trộm được văn thư gửi vua Anh, bức thư yêu cầu vua Anh giết chết Hamlet. Chàng viết thư khác thay thế rồi quay về Đan Mạch. Về tới ngoại thành, Hamlet ghé vào một nghĩa địa trò chuyện với hai người phu đào mộ để thăm dò lòng dân. Một đám tang đi vào nghĩa địa, Hamlet nhận ra đám tang của Ophelia. Chàng đau đớn khóc than, anh trai của Ophelia là Laertes cũng du học nước ngoài, nghe tin cha chết thì

trở về, lại gặp ngay tang em gái chết đuối . Chàng Laertes nổi giận xung đột với Hamlet tại nghĩa địa nhưng được oàng hậu can ngăn. Trở về triều đình, Hamlet gặp vua báo rằng đoàn sứ giả sang Anh bị bọn cướp biển giết hết riêng chàng được tha.

Tên vua bàn với Laertes lập kế giết hại Hamlet . Theo đó, Laertes thách chàng đấu kiếm . Mũi kiếm của anh ta sẽ được tẩm thuốc độc cực mạnh, lại còn pha sẵn một ly rượu độc phòng khi Hamlet không bị thương tích . Mọi người coi đây là trận đấu kiếm “hòa giải”, hoàng hậu cũng đồng tình và hào hứng cổ vũ cho con trai. Tên vua cũng làm bộ cổ vũ cho hoàng tử. Khi Hamlet thắng điểm, tạm nghỉ, mẹ chàng gọi ra, lau mặt cho con và đưa rượu mời chàng . Hamlet từ chối và tiếp tục cuộc đấu . Hoàng hậu kêu khát và vội uống ngay chai rượu độc, tên Claudius ngăn không kịp. Hamlet bị trúng mũi kiếm của Laertes tổn thương nhẹ.

Hai thanh kiếm đều bị rơi khỏi tay trong một đợt giằng co, người này nhất phải kiếm của người kia. Chàng chuyển thế tấn công dữ dội, đâm đối phương một đòn quyết liệt.

Trên khán đài, hoàng hậu bị ngấm độc ngã lăn ra, ai nấy đều hoảng hốt. Laertes thấy mình đã trúng độc thì tỉnh ngộ. Hamlet ra lệnh đóng chặt cửa để truy bắt thủ phạm. Laertes lão đảo cất tiếng vạch trần sự thật và âm mưu của tên Claudius “Hamlet bạn ơi chúng ta cũng sắp

chết cả rồi . . . Thủ phạm chính là Claudius. ». Căm phẫn tột cùng, Hamlet đuổi theo tên vua, vung kiếm thét “Hỡi thuốc độc ! Hãy làm nhiệm vụ của mi đi !” và giết chết tên độc ác. Laertes gục ngã, còn Hamlet quần quai trong cơn hấp hối. Vừa lúc ấy, nghe tin báo hiệp sĩ Fortinbras – hoàng tử Na Uy – dẫn quân đi ngang qua Đan Mạch, Hamlet tuyên bố nhường ngôi vua cho anh ta, lại bảo người bạn thân là Horatio rằng hãy công bố cho mọi người biết tất cả sự thật Hamlet ngã xuống. vở kịch kết thúc trong tiếng súng đại bác và quân nhạc tiễn đưa linh hồn Hamlet về nơi an nghỉ.

3/ Ý nghĩa tác phẩm và phong cách riêng của văn học thời kì phục hưng

Trong một hình thức nghệ thuật kịch-thơ trữ tình. Tác phẩm phản ánh được tinh thần của thời đại với sự khủng hoảng, bế tắc của lý tưởng nhân văn chủ nghĩa. Trong sự bất nháo của một xã hội với "nhà tù", "sự bẩn thỉu", "phải hàng vạn người mới nhặt ra được một kẻ lương thiện" vẫn lóe sáng những hạt vàng của chủ nghĩa nhân văn, với nhân vật Hamlet không chỉ quan tâm đến nghĩa vụ trả thù và ngai

vàng mà quan tâm hơn hết đến phẩm giá, lẽ sống và lối sống con người. Thực tế xã hội xấu xa mâu thuẫn với lý tưởng của chàng, khiến chàng phải đánh giá lại tất cả và tìm cho mình một thái độ cư xử phải đạo. Quá trình đánh giá thực tế và xác định đó đã gây ra trong tâm hồn Hamlet những phút đau đớn, bi quan, hoài nghi, do dự, những phút trăn trở "tồn tại hay không tồn tại" (to be or not to be), những phút "chịu đựng hay vùng lên chống lại". Cuối cùng, Hamlet đã tìm ra được chân lý đấu tranh nhưng vì đơn độc và thiếu cảnh giác nên chàng đã gục ngã vì cạm bẫy của kẻ thù. Ngày nay, trong văn học thế giới vẫn tồn tại khái niệm "bệnh Hamlet" chỉ thái độ suy tư, lý luận nhiều nhưng không đủ tin tưởng và dũng khí để hành động cụ thể.

Nhưng dù sao chăng nữa, Hamlet cũng sống mãi trong lòng độc giả thế giới, với bi kịch của cuộc đời chàng phản ánh mâu

thuần tất yếu của sự phát triển, của cuộc đấu tranh giữa cái đẹp và cái xấu trong tồn tại xã hội. Hamlet sẽ luôn làm nảy sinh trong lòng người muôn đời sau không chỉ tâm trạng trước nỗi buồn mà còn cả những xúc cảm thẩm mỹ, hướng họ đến những suy cảm về cái cao cả luôn hiện hữu giữa cõi đời trong đục

Từ ví dụ về tác phẩm trên, chúng ta có thể khẳng định rằng thời kì Phục hưng mang một phong cách riêng biệt khác xa hoàn toàn so với thời trung cổ. Nó là sự biến đổi sâu sắc của đời sống trí thức châu Âu, đánh dấu sự kết thúc của thời Trung cổ và đầu thời kỳ cận đại. Thời gian được đánh dấu bởi nhiều phong trào khác nhau diễn ra đồng thời ở hầu hết châu Âu và trong đó có các lĩnh vực tác động và ý nghĩa khác nhau.

Thời đại phục hưng đã mở ra một bước ngoặt lịch sử vĩ đại với “những hình thức chói lòa của nó đã đánh tan bóng ma thời

trung cổ” làm bàn đạp tiến lên một thời kỳ văn minh hơn, tiến bộ hơn. Để có những bước chuyển thần kỳ đó thì tất nhiên trong lòng xã hội đã tích lũy đầy đủ những tiền đề xã hội nhất định. Thực ra mà nói đây chính là buổi giao mùa giữa chế độ phong kiến sang chế độ tư bản, mặc dù sự chuyển đổi này vẫn còn nằm trong khuôn khổ xã hội phong kiến .

4/ Tổng kết

Nói tóm lại, thời kì phục hưng đã mở ra một kỉ nguyên mới, là một mốc son quan trọng của lịch sử châu Âu. Chủ nghĩa nhân văn, sự tiến bộ, đề cao giá trị và vẻ đẹp con người là những yếu tố lý tưởng mà thời Phục Hưng đã mang lại cho cả văn học lẫn nghệ thuật.

